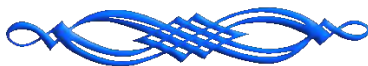

мистецька освіта як інструмент збереження культурної ідентичності: збірник наукових статей. Харків : Видавництво «Водний спектр Джі-Ем-Пі», 2016. С. 50-57.

3. Попова Н. «Те, чим я займаюся, називають культурним активізмом»: розмова з культурною менеджеркою Веронікою Склярвою. *Гвара медіа*. URL: <https://gwaramedia.com/te-chym-ya-zajmayusya-nazyvayut-kulturnym-aktyvizmom-rozmova-z-veronikoju-sklyarovoyu/> (дата звернення: 18.09.2023).
4. Podatki studijskega programa dramaturgija in scenske umetnosti. URL: https://www.agrft.uni-lj.si/wp-content/uploads/2023/05/DSU2_22-23_2.pdf (дата звернення: 18.09.2023).
5. Savec S. Predstavitev fakultete: Akademija za gledališče, radio, film in televizijo. *SLOVENEC*. URL: <https://www.slovenec.org/2018/04/10/5615/> (дата звернення: 18.09.2023).

Олександра ПАНФІЛОВА,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри образотворчого мистецтва,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Луцьк, Україна
alka11@meta.ua

Oleksandra PANFILOVA,
PhD in Arts, Associate Professor
at the Department of the Fine Arts
Lesya Ukrainka Volyn National University
Lutsk, Ukraine
alka11@meta.ua

ХУДОЖНЯ ФОТОГРАФІЯ ЯК ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

FINE PHOTOGRAPHY AS AN EDUCATIONAL COMPONENT

Фотографія настільки потужно увійшла в наше життя, що сьогодні ми ледве усвідомлюємо її істинне значення. Ми щодня спостерігаємо, як фотографія знаходить широке застосування в різних сферах діяльності: мистецтві, науці, в повсякденній діяльності. Завданням статті є висвітлення значення освітнього компонента «Художня фотографія» для розвитку творчих здібностей майбутніх митців.

Піднесення фотографії у наш час до одного з найактуальніших видів мистецтва констатують у своїх працях Р. Барт, К. Мілле, Р. Краус та інші. М. Жулінський у своїй публікації «Методика опанування образотворчої грамоти у вищій школі засобами фотографії і малюнку» зосереджує увагу на прийомах та методах викладання мистецтва фотографії у ВНЗ.

Фотографія у наш час також виступає як вид діяльності, який не тільки пов'язаний із технічними досягненнями людства, а є частиною наукової і

художньої культури. Адже лише фотографія чи відеозйомка можуть відобразити подію без найменших прикрас, у тому вигляді, в якому вона відбувалась насправді. Поява фотографії сприяла виникненню нового виду образотворчого мистецтва, яке сьогодні називається творчою фотографією, і яка пройшла складний шлях свого розвитку [1, с. 262]. Мета статті – дослідити становище художньої фотографії, здійснити аналіз умов, необхідних для успішного засвоєння її основ в процесі навчання. Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань: проаналізувати зміст освітнього компоненту, визначити його специфіку, з'ясувати роль художнього фото у повсякденному самовираженні творчої особистості.

У новому тисячолітті місце фотографії як необхідної та очікуваної складової сучасного мистецтва змінилося. Її позиції підкріплені визнанням ролі, яку відіграла фотографія у культурі від початку свого існування. Хоча відтворення історії фотографії є вагомим завданням для мистецтва ХХІ століття, цей процес відбувається в умовах повного усвідомлення митцями клімату, в якому конструюється значення фотографії [2].

Останніми роками художня фотографія доволі часто зустрічається в якості вибіркового освітнього компонентів на багатьох мистецьких спеціальностях. Найчастіше метою освітнього компонента «Художня фотографія» у вищих навчальних закладах є вивчення принципів роботи фотохудожника, здобуття навиків отримання цифрових фотографій для подальшого їх використання у творчому процесі, розвиток креативного мислення та естетичних смаків здобувачів. Не менш вагомим є забезпечення умов для поглибленого розвитку у бакалаврів програмних компетентностей, що дозволять їм оволодіти знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності у мистецькій сфері.

Основними завданнями вивчення основ фотомистецтва є:

- набуття навичок фотографування;
- ознайомлення з налаштуваннями різноманітних параметрів фотокамери;
- робота із різноманітними прийомами сучасної фотографії;
- реалізація ідеї та пошуку художнього образу засобами фотографії;
- вивчення способів створення художньої фотографії засобами графічного редактора [4, с.81].

Загалом зміст компоненту включає також теоретичну підготовку, розуміння етапів розвитку світової та вітчизняної фотографії, основи практики фотомистецтва, з'ясування природи її виражальних засобів; специфіку феноменів фотографії як репрезентантів загальнокультурних, національних та художньо-мистецьких цінностей. Навчальний процес охоплює створення римейків відомих фотографій, імітування базових типів зображення, пошук оригінальних підходів до традиційних завдань, роботу на пленері та в умовах студії. Важливим моментом вдалого фото є задум автора, його готовність до зйомки. Оскільки художня фотографія не передає об'єктивної дійсності, а демонструє сцени, образи, заздалегідь підготовлені та продумані митцем, чималий успіх залежить саме від продуманих деталей та вдало виставленого світла. Чимало фотохудожників для отримання вдалої світліни

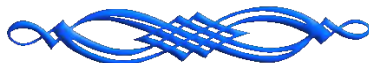
використовувати різноманітні програми та редактори, надаючи їй більшої виразності, розставляючи кольорові акценти чи підвищуючи якість зображень. Проте не менш ефективним до нині залишається лаконічне чорно-біле фото. Впізнаючи відомі нам форми зображення, ми усвідомлюємо, що і як бачимо, а також як зображення провокують емоції та формують уявлення про навколишнє середовище. Важливою складовою є дотримання питань оригінальності, авторства та фотографічної достовірності, які сформували багаторічний дискурс фотографічної практики [3, с. 252].

Отже, допомагаючи нормативним освітнім компонентам, таким як графіка, композиція, живопис, маючи значний емоційний вплив на глядача, фотомистецтво в освітньому процесі є важливою складовою естетичного сприйняття. Відомо, що саме в період становлення самосвідомості особистості відбувається ствердження світоглядних позицій останніх, що стає міцним підґрунтям творчості, пізнавальний та виховний потенціал якої зумовлений естетичною природою.

Важливим аспектом у формуванні художньо-естетичних смаків здобувачів освіти є включення їх у творчу діяльність, що дозволяє самовиражатися, формувати ціннісні орієнтації в галузі мистецтва. Саме художня фотографія здатна передавати особливий меседж, оригінальну ідею автора.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Жулінський М.В. Методика опанування образотворчої грамоти у вищій школі засобами фотографії і малюнку. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання: зб. наук. Праць. Суми : Фон Цьома С.П., 2016. Вип. 2 (8), С.255-265.*
2. Значення фотографії в житті людини. URL: http://journalistdonnu1.blogspot.com/2016/06/blog-post_77.html (дата звернення: 29.09.2023)
3. Карамзіна Н. Фотографія як вид мистецтва. *Мистецькі пошуки: зб. наук – метод. праць СумДПУ ім. А.С.Макаренка. Суми: Фон Цьома С.П., 2020. Вип. 12, С. 249-255.*
4. Основи фотографії: навч. посібник / автор-укладач: І.С. Підгурний. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2015. 100 с.

Michał PIECHNIK,
*Magister Inżynier / Bazylika Mariacka -
Organista / Wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym
w Zakonie Paulinów w Krakowie
michalpiechnik93@gmail.com*

MUZYKA W SYNTIEZIE SZTUK WE WNĘTRZU BAZYLIKI MARIACKIEJ W KRAKOWIE JAKO WYRAZ TRANSCENDENCJI CZŁOWIEKA W KIERUNKU BOGA

„Muzyka sakralna, która towarzyszy liturgii od wieków, zawsze wypływa ^z doświadczenia wiary ludzi ją tworzących. Określona w taki sposób posiada ona nie